

TOSINE
1/2016



TOSINE
1/2016

Jyväskylän historianopiskelijoiden
ainejärjestölehti

Päätoimitus ja taitto
Annika Pohjanpalo

Lehden toimitus
Tuomas Suolahti
Severi Pihlainen
Lauri Niemistö
Atte Vallinen

Kansikuva
Tulppaaneja keväällä
Valokuvaaja: Annika Pohjanpalo

Painos
130

Jyväskylän yliopistopaino
2016



SISÄLTÖ

4.....Pääkirjoitus
Annika Pohjanpalo

5.....Puheenjohtajan palsta
Atte Vallinen

Kadonnutta
6.....maailmaa etsimässä
Severi Pihlainen

Sosiaaliset rakenteet ja
uradeterministisyys
10.....taika-Britanniassa
Lauri Niemistö

14.....Graffitit Jyväskylässä

”Ei oppi ojaan kaada, eikä
17....tutkinto työkkäriin työnnä”
Tuomas Suolahti

20.....Tosineen haalarimerkit



Pääkirjoitus

Oodi hitaalle tietokoneelle

Jotain syvällistä haluaisin sanoa

Mutta kuinka kirjoittaa, kun tietokone jumittaa, ohjelma ei aukea, sanoja ei ruudulle tule

Minä käskin jo kolmatta kertaa, eikö sana kule!

Video pätkii, musiikki ei auta, suokaa tälle rotiskolle rauha

Kandi on kirjoitettava, sillunkos toimit

Tai osasi kadulta poimit

Verenpaine nousee, järki heiluu pienestä

Liepeestä, vain järjen liepeestä

Hidas tietokone, toimimaton jopa

On surma luovan editoinnin, työn soljuvan soinnin, vihata koetan

Jos raivolla mahtavalla, näin täysikuun alla, koneeseen voimaa saisin

Hitauden mahdin karkottaisin

Mutta koneella on koneen tahto, verkkainen rivin vaihto

Joka vie ajatukseltani vallan, tahdin verkkaisen

Olla annan

Lehdestä nauttikaa, on sen tekemisessä ollut purtavaa

Kiitokseni kirjoittajille, väistyn kärsimään

Hitaan tietokoneen vallan alle

Puheenjohtajan palsta



Heipä hei vaan!

Tosineessa on siirrytty tammikuussa uuteen marssijärjestykseen hallituksenvaihdoksen myötä. Hallitus on vähintään yhtä pätevä tänäkin vuonna, miinuksena vain se että puheenjohtaja ei vaihtunut. Nyt mietinkin, että juuri kun yhden hallituksen sai pakettiin, niin toinen on jo menossa. Kuitenkin excuja järjestetään, sitseillä rokkaillaan ja saunakin on tänä vuonna lämmennyt mukavasti. Lisäksi tapahtuu jos jonkinlaista mullistusta, viimeisimpänä aineopintojen mahdollinen siirtyminen eTenttiin sekä laitoksen Instagram-tilin Helagramin saattaminen päivänvaloon.

Kulunut alkuvuosi on ollut siitä karu, että opiskelijaa on potkittu sekä päähän että pallean yhteiskunnan taholta. Tiedekuntiakin lakkautetaan, vaikka Hela ja historianopiskelijat ovat siinä enemmän voittajia kuin häviäjiä aineenopettajakoulutuksen uudistuessa ja Helan säilyessä koskemattomana. Tosineessa asiantila on otettu esille haalarimerkeissä sekä Tone-huoneen taululla. Haalarimerkin saat muuten tilattua upouutena ominaisuutena myös netistä!

Vielä viimeisenä heittäisin asian, joka on mieleni päällä: syksyllä tulevat jälleen uudet opiskelijat, lajiltaan *foximus maximus*. Oetaan heistä koppi ja toivotetaan tervetulleeksi, Tone-huoneelle mahtuu kyllä vielä monta naamaa lisää. Mutta niin kuin Tone-huoneen taulullakin lukee: *pieretään* Tone-huoneen melutaso aisoissa.

Loppukevättä stressaten ja kesätöitä odottaen,

Atte Vallinen

Tosineen puheenjohtaja 2016

KADONNUTTA MAAILMAA ETSIMÄSSÄ:

KATKERANSULOINEN JA KANTAA OTTAVA
PAKINA MAAILMASTA, JOTA EI ENÄÄ OLE
OLEMASSA.

KUVAT: SEVERI PIHLAINEN

Kirjoittaja kävi 1800-luvun parhaiden romantikkojen tyyliin raunioretkeillä pohdiskelemassa elämän olemusta ja sen sietämätöntä keveyttä noin viiden vuoden historianopiskelijan näkökulmasta. Siitä syntyi lopulta tarina, koska Annika pyysi sitä kiltisti kirjoittamaan, ja olen pohjimmltani kohtelias ihminen.

Kuvittelle mielessäsi tilanne: On myöhäinen kesäiltä ja vaikka täällä pohjolassa vallitseekin juuri nyt yötön yö, ovat ihmiset enimmäkseen siirtyneet kotiensä suojaan, peittojensa alle yöunia näkemään. Vain muutama reittiliikenteen linja-auto, aina valppaana olevat kansalaisten suojelijat kuten poliisi ja ensihoitajikot, sekä muutamia yritteliä taksimies täyttävät katuja.

Taivas hohkaa sinisen, violetin ja oranssinkeltaisen väreissä, kun aurinko käy kastautumassa horisontin toispuoleiseen vain pieneksi hetkeksi joskus aamuyön ja aamukahdeksan välisenä luistavana ajanjaksona. Ulkona kaste alkaa kertyä kivien, betonielementtikerrostalojen ja parkkeerattujen autojen päälle ilman kylmetessä aamuyön aikana. Keväällä niin innokkaasti visertäneet linnut omistavat nämä tunnint. Pikkulintujen viserrys on lähes korvia huuvaavaa siinä kerrostalon takapihalla olevassa koristeistutuksessa. Tämä on oivallisin hetki toimia.

Kesäisen aamuyön valoisina hetkinä, edes nuorisokaan ei jaksa hengalla syrjäseuduilla pussikallaa kittaamassa kovin paljon puolenyön jälkeen. Counter Strike ja Netflix houkuttelevat kansakun

tamme tulevaisuuden toivot takaisin sisätiloihin viimeistään kahden jälkeen aamuyöstä. Maailma aukeaa nyt täysin eri tavalla minulle. Kun suuri yleisö on poistunut yhteiskuntamme näyttämöltä enimmäksi osaksi lepotaukoaan viettämään, tuntuu jo itse matkakin tutkimusretkikunnan kohteelle maagiselta omalla tavallaan. Seuranani autotietellä on vain aamukaste, satunnaiset tienpientareella näkyvät eläimet, sekä satunnainen vastaantuleva pitkän matkan kuorma-auto tai yölinjuri.

Kulkupelini, oli se sitten luotettava vanha vuosimallin 1986 Helkama Jääkäri polkupyörä, taikka isältäni lainassa oleva 2000-luvun loppupuolen Opel merkinhenkilöauto kiittää suorastaan Rousseaut tai jonkun muun naivistin maalaustaiteesta muistuttavan värisen maiseman halki kohti tutkimusretkikunnan määränpäättäjää. Jossain tuolla etäisyyksien takana sijaitsee monumentti vierasalle valtakunnalle, joka joskus sijaitsi nykyisen kotimaamme paikalla. Tuota vierasta valtakuntaa kutsutaan nimellä menneisyys. Brittikirjailija Leslie Poles Hartley totesi aikanaan menneisyyden olevan vieras maa, siellä asiat kun tehdään eri tavalla. En voisi olla ptkääkään eriävää mieltä herra Hartleyn kanssa. Kun tutkimusretkikunta saapuu perille, on olotilani samanlainen kuin poistuessani lentokoneesta ulkomaisella lentokentällä, tai Tallinnan taikka Tukholman laualta satamassa.

Olen tutkinut seutua jo jonkin aikaa, varmistaakseni siitä, että paikalla ei ole mitään konkreettista arvoa kielellään, ja että nykyajan ylikorrektissa, so-

kean minäkeskeisessä ja turvallisuusshaluisessa ympäristössä kukaan ei ryhdy soittamaan paikalle poliiseja, koska murtomiehet on murtautuneet romuvarastoon. Onneksi minulla on seikkailulleni aina uskottava peitetarina. Milloin otan valokuvia kaverin levynkantaa varten ja milloin kuvituskuvia maaseudun autiotumista käsittelevää väitöskirjaa varten.

Parikin kertaa olen poliisiemiesten kanssa päässyt juttusille, ja jostain kumman syystä erittäin leppoisasti virkavaltamme edustajat ovat suhtautuneet aamuyön yksinäiseen historianopiskelijaan minut kohdattuani. Joskus tutkiessani vaikkapa paikallishistorian teoksia, taikka sitten suurempien monumenttien historiaan liittyviä pienempiä nyansseja, esimerkiksi sotahistoriallisista tai teollistumisen historiaa käsittelevistä lähteistä, paljastuu alueista usein jotain mielenkiintoista, jota paikan päällä ei voi enää millään tavalla kunnolla havaita.

Pian huomaa olevani suurin piirtein siellä, missä pitääkin. Jätän auton tai polkupyörän, riippuen siitä millä kuljen, paikalleen tien varteen, johonkin suojaisaan paikkaan. Monesti matkaa pitää taittaa vielä kotvan verran jalkaisin, että pääsen monumentin tykö. Vankkakin hiekkatie metsittyä yllättävän nopeasti, aikuisen miehen ranteen ja pikkurillin väliltä paksuista puista koostuva pajurisukko peittää käyttämättömät ja hoitamattomat soratiet yllättävän pian. Siihen ei mene hädän tuskin kahtakymmentä vuottakaan. Yhden ihmisen lapsuuden verran. Yhden, ainutkertaisen ihmisen. Lopulta tutkimusmatkan päämäärä alkaa pilkistää väsyneen näköisen kuusivoittoisen sekametsän ja heleän koivikon seasta. Vain puiden humina ja kaikkialta kaikuva pikkulintujen heleä laulu on seuranani, kun saavun paikalle.



Kuin paikkaa ulkomaailmalta modernin aikakauden historian jonkinlaisena teollistumisen aikakauden amfiteatterina tai Parthenonina varjellen, nuo edellä mainitut väsyneen näköiset kuuset ja männyt roikkuvat selkeästi ihmiskäden jälkeä olevien betonirakennelmien ympärillä. Jos nämä puut osaisivat puhua, mitähän ne mahtaisivat sanoa? Toivottaisivatko ne minut tervetulleeksi pitkästä ajasta, kuin kadonneena isäntänä tähän kolkkaan edistuksen kryptaan? Vai olisivatko ne vihaisia?

Eräänä päivänä joskus 1930-luvulla, ihmiskädet tulivat ja mekaanisen apuvaiman, paineistetun vesihöyryn ja fossiilista valtavan paineen alla keitetyn sitkeän nesteen voimalla pyörineiden teräspurkeiden avulla kaivoivat joskus koko tämän jylhän korvikallion auki ja piilottivat peruskallion sisään kokonaisen teollisuushallin? Tuhansia, ellei miljoonia tonneja sahattua puuta, teräsbetonia, terästä, rautaa, kumia, kuparikäämiä ja kaapelia, asbestia, vaneria... Onneksi puut pysyvät kuitenkin heleää huminaa lukuun ottamatta vai.

Jylhien kallioseinämien keskeltä näkyvien, rapistuvien betoniseinien ja paksun ruostekerrostuman peittävien teräsovien lisäksi paikalla on kuitenkin jotain muutakin. Maanpintaa betoniseinämän edessä peittää pieni harmaanvalkea kerros, vaikka eihän nyt ole edes talvi. Katson kerrostumaa lähempää. Kerrostuma paljastuu lukumäärältään valtavaksi kokoelmaksi suurten

pikaruokaketjujen hampurilaispapereita, tyhjiä tupakka-askeja sekä karkkipusseja. Sokerina pohjalla, huomaan maassa myös muutaman sinne viskatun kondomien käärepaperin. Ehkä nuoriso sekä muut tutkimusretkikunnat ovat tuoneet nämä roskat tänne jonkinlaisena mementona siitä, mitä on joskus ollut? Jonkinlaisina postmoderneina uhrilahjoina tälle modernismin raunioromanttiselle nähtävyydelle?

Tälläkin rumalla rauniolla on oma herkkä ja tunteellinen historiansa. Se ei ole vaan kasa ruostuvaa betonia ja keuhkoihin hiipivää asbestipölyä. Kerran, erään nuoren tasavallan lapsuusvuosien aikana, se toi leivän taloon jopa tuhannelle ihmiselle. Nuo toisessa valtakunnassa, menneisyydessä asuneet ihmiset elivät aikakautta, jolloin elon polku näytti sitä epävarmemmalta, mitä edemmäs 1930-lukua edettiin ja huoli tulevasta oli yhtä ajankohtainen olotila, kuin se on nyt 2010-luvun taittuessa loppuun kohti. Huolen aiheuttajana ei tuohon aikaan kuitenkaan ollut yhteiskuntasopimus, koulutuslupauksen pettäminen tai paikallaiskriisi, vaan konkreettinen pelko siitä, että sota olisi pian taas syövä Euroopan.

Koko 1930-luvun loppupuolen, kymmenet, sadat miehet rakensivat tätä kolosia syvälle keskisuomalaisen kallion sisään. Keitä he oikein olivat? Mitä he mahtoivat ajatella? Odottivatko he tulevilta vuosilta suuria? Täytyihän heilläkin olla unelmia. Kenties puheenaiheina olivat 1939 kesän lämmössä vietettyjen ruokataukojen aikaan pian tulevat olympialaiset, jotka pieni kansakunta oli saanut järjestettäväkseen. Emme pysty enää ilman merkittävää selvitystyötä samaan heidän nimiään tai kokemuksiinsaanselville, jos silloinkaan. He ovat nyt vieraita, tuntemattomia meille. He asuvat toisessa valtakunnassa, menneisyydessä.

Lopulta nämä anonyymit sankarit

saivat työnsä päätökseen, jolloin tunnelinmäki alkoi toimia tehtaan. Sodan synkät pilvet olivat vihdoin saavuttaneet myös Suomen, ensimmäisten joukossa. Koko talvisodan ajan, lukuisat miehet ja naiset kävivät töissä tässä metsän keskelle piilotetussa hämälässä tunnelissa, jonka sisällä he sähköilytyksen valossa puursivat kolmessa vuorossa. Olihan kyse kotimaan elämästä ja kuolemasta. Jos he eivät onnistuisi ja mahdollistaisi ilmatorjuntapatteristoja sekä mitättömän pieniä ilmavoimia ja tykistöä onnistumaan taistelussa rintamalla, olisi heidänkin elämänsä kenties pian ohi. Tunnelinmäeltä virtasi lukuisia junakuormia tykinammuksisia kohti suurta tuntematonta, sinne jonnekin. Keitä nämä ihmiset olivat? Olivatko he osittain samana väkeä, joka rakensi tämän luolaston syvälle metsän siimekseen viimeisten kahden rauhan kesän aikana? Vai olivatko he kokonaan toista väkeä? Tästäkään meille ei ole jäänyt mitään konkreettisia jälkiä, vaan kaikki mitä voi saada selville, on piilotettuna jonnekin arkistojen kätköihin, jos kohta minkäänlaista yksilötason tietoa sieltäkään on saatavilla. Vain rauniot metsän keskellä ovat jäljellä, eivätkä niitä ympäröivät satavuotiaat kuuset osaa puhua.

Viivyn raunioiden äärellä vielä tovin. Suuntaan samalla ajatukseni tulevaan. Aivan rauniorakennelmien välittömään läheisyyteen on noussut viimeisen parin vuoden aikana lukuisia värikkäitä omakotitaloja. Omakotitalojen pihamaat ovat täynnä hiekkalaatikkoja, jättitrampoliineja ja värikkäitä lasten kolmipyöriä. Mikä on jylhään korpeen jääneen modernismin rauniotemppelin kohtalo? Tullaanko tämäkin ruma rakennelma purkamaan pois uuden tieltä, joko verukkeena se, että lapset vaaranavat itsensä siellä leikkiessään, tai kenties aitaamaan korkeilla aidoilla, jotta ihmiset eivät enää pääse näkemään tätä maisemalliseksi häpeätahraksi ja arveksi

kalliin kiinteistömaan rinnassa muodostunutta rumaa syöpäkasvainta. Vai peitetäänkö tunnelit kokonaan siirtomaalla?

Tullaanko tämäkin kytkös menneeseen tuhoamaan jonkun heiveröisen, taas kerran väärää hevosta veikkaavan kulttuurisen, Euro-Brezhneviläiseen pysähtyneisyyteen vajonneen nyky-intelligentsian tai rahoituspääliköiden narsistisen joukkohurmoksellisen rappiofetismin innoittamana?

Minulle, myös rumimmalla elementtikerrostalorakennuksella on aina ollut sielu. Vaikka monet haukkuvat esimerkiksi kortepohjaa rumaksi, sieluttomaksi ja sisäilmaongelmaiseksi slummiksi, olen vankasti eri mieltä. Me emme itse enää vain asu sinä maassa, joka nämä nykyajan silmissä rumat ja utilitaristiset rakennukset aikanaan tuotti. Se on meille nykyään ulkomaa. Menneisyyttä. Nämä talot suunnittelivat etupäässä nuoret arkkitehdit, joilla oli vahva edistysusko ja oma käsitys siitä millainen tulevaisuudesta muodostuu. Savukkeet huulessa, puku, tai ainakin kauluspaita päällä nämä aikansa edistyksen airuet varmasti uskoivat, että talot eivät kuitenkaan seiso paikallaan kovin paljon vuotta 2000 pidemmälle tulevaisuuteen.

Sen jälkeen atomikäyttöiset puskuraktorit tai lentävät lautaset purkavat ne pois jonkinlaisilla avaruusteknologiasta valmistetuilla de-atomisaattoreilla ja tilalle nousee puistokaupunki, joka on rakennettu helikopterien laskeutumiskentistä ja futuro-taloista. Niiden tilalle tulevaisuuden uljaat miehet ja naiset siis rakentaisivat jotain hienompaa, jotain suurempaa.

Tuo kaikki oli melkoinen kädenojenus meille "tulevaisuuden" ihmisille. Olemmeko me ansainneet tämän luottamuksen?

Kun katson itse, minkälaisista asioista nykyihmiset niillittävät, ja minkälainen sokeaa voitontavoittelun ja narsistisen omakeisyyden kulttuuri meidät on syönyt, en lainkaan usko, että olisimme sitä edes ansainneet. Ehkä huono sisäilma ja tämä kaaos, jonka keskellä nyt elämme, on meille vain kohtalon suoma rangaistus siitä, että hylkäsimme tulevaisuuden ja kehityskun joskus Berliinin muurin pystyttämisen ja syyskuun 11. 2001 välisenä aikana. Kuten sanonta kuuluu, niin makaa kuin petaa.

On aika poistua, ja jättää tämä hiljainen menneisyyden reliikki taakseeni. Ehkä viimeistä kertaa, mikäli edellä mainitut maanmuokkaussuunnitelmat tai huolestuneiden perheenäitien haaveet toteutuvat. Kun joskus meidän hienoimmista rakennelmistamme, tai mitättömmimmistä kaukolämpöputkitunneleista ja parkkihallista ajaa aika sekä käyttötarkoitus ohi, mitä niistä jää jälkipolville katseltavaksi 80 vuoden kuluttua? Jääkö niistä mitään? Tuntuu siltä, että mitä modernimpaa rakennuskantaa ihmettelee, sitä väliaikaisemmaksi se on tarkoitettu.

Aivan kuin nykyihmiselle ne hampurilaisen käärepaperit tai se vähän lihonnut tyttöystävä tai nolo ja huono poikaystävä, ne voi heittää vaan roskiiin ja hakea sitten kaupasta uuden. Huristellessa pois päin monumentin luota, käy mielessä ajatus, että mitä jos koko evoluutio lopulta johtaakin meidät kaikki siihen pisteeseen, että lopulta teemme itse itsestämme sitä roskaa, jonka voi heittää pois itsestään toimivien koneiden ja talouden tieltä. Kummallista, millaista tajunnan virtaa kolmen vartin hiljentymisen näin yksinkertaisessa paikassa voikaan saada pienessä ihmismielessä aikaan.

- Severi Pihlainen

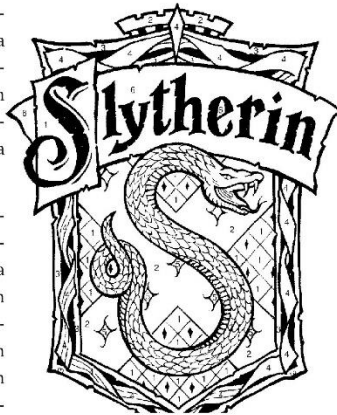
Sosiaaliset rakenteet ja uradeterministisyys taika-Britanniassa

Vuodesta 1997 asti kulttuuriantropologi ja sosiologi J.K. Rowling on esitellyt meille fiktioproosan muodossa Britannian pinnan alla kuohuvaa taikamaailmaa. Vaikka Rowlingin kirjat sijoittuvat menneisiin tapahtumiin taika-Britanniassa, kirjoissa esiintyvät sosiaaliset konstruktiot ovat edelleen olemassa ja voivat hyvin. Kirjasarjassa nämä rakenteet eivät juurikaan saa kritiikkiä osakseen, johon syyksi epäilen kirjailijan omaa sosiaalistumista rakenteisiin ja tämän johdosta niiden kyseenalaistamatonta toisintamista.

Mary Sue -hahmojensa Harryn, Ronin ja Nevillen kautta Rowling luo elävän rekonstruktion esitellen pienempiäkin yksityiskohtia, joihin hahmot antavat näkökulmat (Rowlingin omat näkemykset) hyväksymällä ja vahvistamalla rakenteita.

Vastanäkökulman antaa hahmo Hermione, tämä on viittaus Spartan kuningas Menelaoksen ja Troijan Helenan tyttäreiden josta ei tarvinnut avata, joka valtaeliitin kes-

kuudessa leimataan kuraveriseksi, mutta pääsee omilla ansioillaan muiden kanssa samalle sosiaaliselle tasolle ja korkeaan ammatilliseen asemaan. Hahmo aloittaa yhteiskunta-aktiivina, joka pyrkii taistelemaan rakenteita vastaan, mutta kirjasarjan aikana alistuu ja samastuu rakenteisiin alkaen toisintaa niitä. Kirjasarja on myös tunnettu siitä, kuinka se sai nuoret kiinnostumaan sosiaalisista rakenteista.



Kupletin juoni lähtee siitä, kuinka yhteiskunta on jaettu neljään eri ihmisten arkkityyppiin, joiden kautta heidän tulevaisuutensa määräytyy. Nuoret jaetaan yksitoistavuotiaana, opintopolkunsa alkupäässä näihin ryhmiin, mistä alkaen heidän ammattinsa on determinoitu.

Ensimmäinen ryhmistä, joihin nämä onnettomat nuorukaiset voivat päästä, on Rohkelikko, joka edustaa hyveellisiä, elämässään pärjääviä ja hyvin ihmisten kanssa toimivia, joiden paikka on yhteiskunnan yläpäässä, jossa he selkään taputtelun kautta löytävät itsensä koko tai-

kamaailman huipulla johtoviroista.

Toinen ryhmä on Luihuinen, joka on varattu ihmisille, jotka osaavat manipuloida muita ja heidän kätyreilleen. Luihaiset ovat rohkeliikkojen tasapainottajia maailman johtoviroissa, joissa he pitävät huolta, että konservatiiviset arvot eivät luhistu rohkeliikkojen liberaalin maailmankatsomuksen edessä, mm. jästien rajoittamiseen taikayhteiskunnan ulkopuolelle. Luihaisen pimeämpänä puolena on erään karkivai-kuttajansa taikamaailmaa ravisuttaneet kansanpuhdistukset, jotka kohdistuivat sekä jästeihin että taikamaailman liberaaleihin yhteiskuntaryhmittymiin (puhdistukset olivat rakenteiden traaginen lieveilmiö).

Kolmas on Korpinkynsi, jotka tunnetaan järjestään ja työteliäisyydestään, mutta heidän osakseen maailmassa koituu olla rohkeliikkojen ja luihuis-

ja näin elävät alati alisteisessa asemassa muihin taikaluokkiin. Karl Marx olisi luonnehtinut puuskupuheja proletariaatin kaltaisiksi, mutta silti sitä tasa-arvoisemmaksi ihmisryhmäksi, sillä puuskupuhit saavat olla osallisena rakenteissa, koska he osallistuvat samaan kouluun muiden kanssa.

Suurin ongelma yhteiskunnassa on se, kuinka onnistuneesti kaikki indoktrinoidaan järjestelmän kannattajiksi alistamalla kaikki samalle aivopesulle "Tylypahka" nimisessä laitoksessa. Laitoksen opettajakunta on irvokas läpileikkaus koko yhteiskunnasta. Rohkelikot ja luihaiset ovat huipulla, korpinkynnet vastaavat tietopohjaisista aineista ja puuskupuhit huruaineista, joita kaikki pitävät toissijaisina elämässä pärjäämisen kannalta.

Edellä mainittu selkään taputtelu alkaa rohkeliikoille ja luihuisille heti koulun alussa, vaikka näitä kahta ryhmää pyritään rakenteellisesti asettamaan vastakkain koulun toimesta järjestetyssä kilpailussa, jossa erilainen menestys koulussa palkitaan. Tämän seurauksena ryhmät selkeästi ymmärtävät eriarvoisuutensa toisiin nähden. Rowling dokumentoi useita tapauksia, joissa koulun



rehtori, jonka sopivuus toimeen asetetaan kyseenalaiseksi lähes joka teoksessa, yksinoikeudella päättää kilpailun voittajan. Arvasitte oikein rakkaat lukijat, voittajiksi selviytyvät tämän huru-ukon yksipuolisella päätöksellä rohkelikot, taikamaailman selkään taputellut onnistujat.

Ainoat, jotka kykenisivät rikkomään näitä rakenteita olisivat rohkelikot ja luihaiset itse, mutta tässä opinahjossa koetun seitsemän vuotta kestävä indoctrinoinnin seurauksena kummallakaan ryhmällä ei ole enää mahdollisuuksia, tai halua, mur-

tautua tämän järjestelmän ulkopuolelle. Rohkelikot ja luihaiset toki asetetaan usein toisiaan vastaan myöhemmässä elämässä, mutta tämä vaatii taikamaailman suurimman (ehkä ainoan) työllistäjän tarkastelua.

Taikaministeriö hallitsee koko taikamaailmaa järjestäen julkiset palvelut, lait ja lainvalvonnan. Vallanjako on mitä ilmeisimmin hoidettu kaksipuolaisesti siten, että rohkelikot ja luihaiset määrittelevät omat henkilöt täyttämään maailman huippuvirkoja, täten päättäen ketkä saavat manipuloida taikaministeriä, taika-Britannian korkeinta vallankäyttäjää, joka

valitaan hyvin manipuloitavissa olevien ihmisten joukosta. (Huom! Kirjat keskittyvät erityisesti koulujärjestelmään, jotta indoctrinaation eri puolet saadaan esiteltä mahdollisimman kattavasti, joten kaikki näkemykset taikaministeriön konkreettisesti toiminnasta on faktoille perustettua spekulatiota, ei täysin vedenpitävää tietoa.)

Usein eri virkamiehet toimivat ministeriössä toisiaan vastaan (rohkelikot vastaan luihaiset) ja pyrkivät näin pitämään tasapainon maailmassa liberaalin rohkelikko- ja konservatiivien luihuisköylän välillä. Tämä toiminta kärjistyy paikoin aiemmin sivutun taikamaailman puhdistuksen kaltaiseksi väkivaltaiseksi toiminnaksi, sillä kenelläkään ei ole eksplisiittistä väkivallan monopolia; taikaministeriö vain pyrkii rajoittamaan taikarikoksia uhaten rikollisia sielunsa menettämisellä.

Eräs suuri kiistakapula, jästien asema on ilmeisesti rohkelikon toimesta saatu ajettua lain silmissä lähes tasavertaiseksi taikaperheisiin syntyneiden ja kuraveristen kanssa, mutta sosiaalisesti maailmassa on vielä paljon epäkohtia ko. ihmisten yh-



www.colours.info

teiskuntaan integroimisen kanssa: nämä henkilöt usein työllistyvät koulutustaan heikompiin virkoihin riippumatta yhteiskuntajastaan. Taikaministeriö ja sen eri tahot ylläpitävät pejoratiivisella virkaanotopolitiikallaan koulussa luotua yhteiskuntajärjestelmää. Näin yhteiskunnan eri osa-alueet on valjastettu yhteiskunnallisen *status quon* ylläpitämiseen.

Taika-Britannian yhteiskuntajärjestelmä on varoittava esimerkki meille, jotka saamme nauttia näennäisesti tasa-arvoisesta ja rakenteiltaan eheästä yhteiskunnasta. Tulee kuitenkin muistaa oman maamme rohkelikot ja luihaiset, jotka kulissien takana

yrittävät pystyttää vahvempia tukipilareita luokkayhteiskunnan perusteiksi.

Ilmainen yliopisto on jyrkässä tasa-arvon pilari alistusta vastaan, mutta meidän tulee pysyä alati valppaina ja kriittisinä näissä tiedon ja vapaudenkin temppeleissä, muutoin löydämme itsemme lajitteluhatun alta, ja elämässä onnistuvat ja epäonnistuvat determinoidaan jo fuksivuonna, jolloin ihmisiltä riisutaan kyky käyttää omia kykyjään ja osaamistaan menestymisenä luomiseksi.

Lauri Niemistö,
Jyväskylä 15.3.



GRAFFITIT

Valokuvia graffiteista

Valokuvat: Annika Pohjanpelto ja



YMPÄRILLÄMME

kampuksen ympäristössä

Atte Vällinen





”Ei oppi ojaan kaada, eikä tutkinto työkkäriin työnä”

kysymys.

Suomi on kulkenut kolmannen tien loppuun. Kansantalous sakkaa, hyvinvointivaltio on päivitettävä. Toivotalkoot, työväenliikke ilman sosialismia sekä alkilaisuus johtavat neljännelle tielle, uuteen nousuun. Kuitenkin näen hallituksen toiminnassa vakavia puutteita, sillä heiltä puuttuu opiskelijoiden kokemusasiatuntijoiden lausunnot.

En halua, että joku poliittisesti aktiivinen opiskelija kertoo ideologisen värityksen väärätämän mielipiteensä asiasta ja sitten hallituksen toteuttavan sen. Nyt on kuunneltava opiskelijoiden syviä rivejä, joita itse edustan. Kirjoitankin tässä eräänlaisen luonnoksen tilannearviosta. Isänmaan etu on, ainoa johtotähteni, synkän yksinpuheluni syntysyy.

Opiskelu on määritettävä, jotta siitä voidaan tehdä päätöksiä. Opiskelun tarkoitus on yhä useammin moniarvoinen.

On elinikäisen oppimisen ja tutkivan oppimisen mallia sekä monta muuta tavoitetta. Yhteiskunnan kannalta näkisin kuitenkin yhden perustehtävän kaikelle oppimiselle. Osaamisen tuottaminen, siitähän viime kädessä kaikissa tutkinnoissa on kyse. Osaaminen on työnteon edellytys, ja työ on ihmisen yhteiskuntakelpoisuuden kynnys-

Kun kaikki kykenevät ovat työelämässä, verojakin voidaan kerätä ja pitää huoli heikompiensaisista.

Siksi pidän humanin yhteiskunnan kriteerinä sitä, että kansalainen koulutautuu. Lyhyesti, koulutus on yksilön ja yhteiskunnan etu.

Koulutus on monimuotoista, mutta yliopisto on koulutuksen kulmakivi. Yliopisto on kouluista jaloin, tiedon siirtäjä ja tieteen tuottaja. Yliopistolla on kuitenkin suuria haasteita edessään, jos kaukaa viisas hallitus niin päättää.

Syylisiä on turha etsiä, mutta muutamia valuvikoja on kyllä havaittavissa ihan objektiivisesti. Kolme vikaa on selkeitä, professorit, opiskelijat ja sivistys. Professorien kannalta ongelmaksi muodostuu heidän erikoiset käsityksensä virastaan.

Professorien syyt ryhtyä professoreiksi on tarkastettava, sillä asiasta on valtionvarainministerikin ilmaissut kantansa. Eräs motiivi on tunnettu toiseikka. Jos lomakuukaudet ovat professorien syy ryhtyä virkaansa, on valinta väärä. Sillä professorin tehtävä tieteen ja opetuksen edustajana vaatii uhrauksensa. On ymmärrettävä, että 12 kuukautta opetusta sekä tieteentekemistä olisi palkkaan nähden kohtuullinen vaatimus. Toinen motiivi voi olla vankkumaton vir-



kasuhde, mitä pidän valtiolle vahingollisena.

Eikä vuosikymmenten työsuhteet ole nykypäivää. Näkisin kokonaisuutena professorien työehtojen olevan kohtuuttoman hyviä, näin huonoina aikoina.

Kolmanneksi eräiden oikeustieteen professorien käsitys oikeudesta ja kohtuudesta on lähellä asennevammaa. Hyvässä uskossa toimivaa hallitusta ei ole kohtuullista arvostella, uudistuksista joissa lain kirjain on epäpuhdas, koska yksikään ministeri ei ole lakia opiskellut. (1) Sekä uudistuksien torppaaminen peruslain nojalla ei edusta hyvää yhteistyötä hallituksen kanssa. Mutta professorien taholta tulevaa ongelmaa vakavampi on opiskelijoiden mielialat.

Opiskelijoiden tyytymättömyys on huolestuttava ilmiö, sillä ilon kautta syntyy paras työjälki. Sekä se osoittaa vakavaa henkisen kantin korvautumista pullamössöllä. Ja sitten vielä kehdataan väittää, että uudistukset korvaavat leivän petulla. Opiskelijoilahan on lähtökohtaisesti vain yhtä pettä, omat puheensa.

(2) Valheiden ja väärinkäsitysten välttämiseksi kerrataan se, mikä niin "vituttaa". Uudistuksissa siis opintotuen ja opintolainan keskinäistä suhdetta aiotaan muuttaa, lainapainotteisemmaksi.

Eihän opintojen aikana ilman "oikeaa" (3) työtä saatavissa oleva rahamäärä juurikaan muutu.

Tietysti voi tuntua ikävältä, kun tukea yhtä paljon ei saa tilille, mutta sen korvaa aitoon vastuuseen vetävä velka.

Usein esitetään väite, että velkaa otetaan

18

ns. vastentahtoisesti, mutta se ei pidä paikkaansa. Tiedoksi: velkaa ei voi koskaan ottaa vasten tahtoaan, sillä velka vaatii aina tahdonilmauksen.

Uudistuksessa valtion velkaantuminen siirtyy yhä etenevissä määrin yksityisten kansalaisten harteille.

Pidän tätä kehitystä paremman yksilönvapauden toteutumisen edellytyksenä. Tietysti asia "vituttaa" eniten etelässä, kun asuminen maksaa enemmän. Tosin kuittaisin asian lähinnä etelän eläkkien tyypilliseksi vieraantumisenä "nälkämaasta".

Ja lopuksi asennekorjaukseen lyhyt sääntö. 1§ Kun "vituttaa" ja velka ei napostelee, niin ei oteta sitä velkaa, jos sitä ei haluta maksaa takaisin.

Sitten on se viimeinen ja viheliäinen, yliopiston kuuluisa "sivistys". Mitä sivistys on? Määritelmäni: sivistys on asenne ja tapa tarkastella asioita.

Usein unohdetaan, että sivistys on mielentilaharjoitukseen verrattava asia, jotain mikä tukee toimintaa, mutta ei ole lopullinen ratkaisu.

Siksi sivistykseen tuleekin suhtautua kriittisesti.

Suomi tarvitsee vähemmän sivistystä ja enemmän osaamista kahdesta syystä.

1) Sivistystä tärkeämpää on se lopputuote, jonka Suomi voi laskea vientiin ja valtionbudjettiin. Suomen tulisi olla ennen kaikkea taidon suurvalta, sillä taito tuottaa.

2) Sivistys on tuontituote, se ei ole kotimaista alkuperää.

Suomeen tunnetusti on tuotu sivistystä Ruotsista, euroopasta ja Venäjältä. Ja kaksi noista tahoista on miehittänyt suomen.

Ergo: sivistys on maanpuolustuksellinen riski. Sivistyksen sijalle pitää nostaa tulosvastuu, se on helppo keino ohjata ja seurata kehitystä. Tulosvastuuta varten olen luonnostellut "Nobel-indeksin".

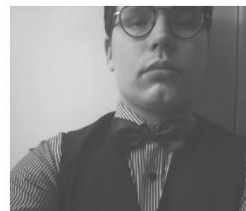
Nobel-indeksi on täysin omaa ajatustani, mutta sen lähtökohdat ovat kansainvälinen tunnettavuus ja osaamisen tunnustaminen. Jo PISA-tulokset antavat syytä olettaa, että kansamme on osaavaa, mutta toisin on tilastojen valossa.

Vaatimaton menestys nobeleiden keruussa kertoo liikaa meistä suomalaisista. Joku lehmänrehu, alkoholisoitunut kirjailija ja raskaan sarjan demari ovat ansainneet meidän kunniamme Nobelien osalta. Minkä kuvan tämä meistä antaa? Ainakaan taloustieteen Nobelia ei tule tähän maahan tällä menolla.

Nobel-indeksin käyttö on yksinkertaista. Vuosittainen tarkistus, eikä mitään muuta. Mitä tapahtuu, jos Suomi ei saa nobelia? No, joka vuosi kun Suomi ei saa yhtäkään

nobelia; leikataan "yleissivistävistä" ja humanististen alojen rahoituksesta 2%, jäädytetään sosiaaliturvan indeksit ja lisätään rauhanturvaajien määrää.

Näin pojista tulee miehiä oikeassa asepalveluksessa, verorahoja säästyy sekä maisterien työllistymisaste parantuu. Lopulta Suomi on jälleen kunnossa, kehityksena.



Tuomas Suolahti

Tietojärjestelmätieteen opiskelija, jolle ilman ironiaa itseilmaisua on hankala harrastaa.

1)Tässä herää tietysti kysymys, että millä osaamisella "pakkolakeja" oltiin säätämässä.

2)Opiskelijan pettu: ½ faktaa & ½ vastuunvälttelyä, annetaan hautua kevyessä käymistilassa takaraivossa.

3)"aitoa"=fyysistä sekä tuottavaa

Tosineen uudet haalarimerkit



- Korppi
- Titanic
- Gorbatšov
- Uunimaisteri
- Stalin (Toistaiseksi loppuunmyyty!)
- Veni
- Suomi kuntoon
- Tosine

Yksittäiset merkit 3,5€ + postikulut 1,5€, kaksi tai useampi merkki kerrallaan
3€/merkki + postikulut 1,5€

Tilaukset ja tiedustelut osoitteeseen haalarimerkit.tosine@gmail.com

Laita tilaukseen oma nimesi, toimitusosoite sekä haluamasi merkit ja niiden määrät.
Vastausviestinä saat maksuohjeet. Tilaukset postitetaan kun maksu näkyy tilillämme.

Tilausten nouto on mahdollista myös Jyväskylän yliopiston historian laitokselta,
ToNe-huoneelta.